

Teismo praktikos rinkinys

Byla C-5/12

Marc Betriu Montull
prieš
Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS)

(*Juzgado de lo Social Nr. 1 de Lleida* prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Socialinė politika — Direktyva 92/85/EEB — Nėščių, neseniai pagimdžiusių ir maitinančių krūtimi darbuotojų saugos ir sveikatos užtikrinimas — 8 straipsnis — Motinystės atostogos — Direktyva 76/207/EEB — Vienodas požiūris į darbuotojus ir darbuotojas — 2 straipsnio 1 ir 3 dalys — Pagal darbo sutartį dirbančių motinų teisė į atostogas gimus vaikui — Pagal darbo sutartį dirbančios motinos arba pagal darbo sutartį dirbančio tėvo galimybė jomis pasinaudoti — Pagal darbo sutartį nedirbanti ir valstybiniu socialiniu draudimu neapdrausta motina — Teisės į atostogas nesuteikimas pagal darbo sutartį dirbančiam tėvui — Biologinis tėvas ir įtėvis — Vienodo požiūrio principas“

Santrauka – 2013 m. rugsėjo 19 d. Teisingumo Teismo (ketvirtoji kolegija) sprendimas

1. *Socialinė politika — Darbuotojų sauga ir sveikatos apsauga — Nėščios, neseniai pagimdžiusios ir maitinančios krūtimi darbuotojos — Direktyva 92/85 — Savarankiškai dirbanti valstybiniu socialiniu draudimu neapdrausta darbuotoja — Teisė pasinaudoti motinystės atostogomis — Nebuvimas — Darbuotoja, kuriai netaikoma Direktyva 92/85*

(*Tarybos direktyvos 92/85 8 straipsnis*)

2. *Socialinė politika — Darbuotojai vyrai ir moterys — Įsidarbinimas ir darbo sąlygos — Vienodas požiūris — Direktyva 76/207 — Darbuotojų sauga ir sveikatos apsauga — Nėščios, neseniai pagimdžiusios ir maitinančios krūtimi darbuotojos — Direktyva 92/85 — Motinystės atostogos — Nacionalinės teisės nuostata, kurioje numatyta, kad pagal darbo sutartį dirbantis darbuotojas vyras ar moteris gali pasinaudoti motinystės atostogomis per laikotarpį, einantį po motinai privalomo poilsio po gimdymo — Sąlyga, kad tokios atostogos darbuotojui vyriui suteikiamos tik tuo atveju, kai vaiko motina turi pagal darbo sutartį dirbančio asmens statusą — Leistinumas — Skirtingas požiūris dėl lyties — Pateisinimas*

(*Tarybos direktyvos 76/207 2 straipsnio 1 ir 3 dalys bei Tarybos direktyvos 92/85 8 straipsnis*)

1. Vaiko motina, kuri dirba savarankiškai ir nėra apdrausta valstybiniu socialiniu draudimu, neturi teisės į Direktyvoje 92/85 dėl priemonių, skirtų skatinti, kad būtų užtikrinta geresnė nėščių ir neseniai pagimdžiusių arba maitinančių krūtimi darbuotojų sauga ir sveikata, nustatymo numatytas motinystės atostogas. Iš tiesų tokios savarankiškai dirbančios darbuotojos situacija nepatenka į minėtos direktyvos, kuri taikoma tik nėščioms, ką tik pagimdžiusioms ir maitinančioms krūtimi darbuotojoms, kurios vykdydamos savo profesinę veiklą yra pavaldžios darbdaviui, taikymo sritį.

(žr. 59, 64 punktus)

2. Tarybos direktyva 92/85 dėl priemonių, skirtų skatinti, kad būtų užtikrinta geresnė nėščių ir neseniai pagimdžiusių arba maitinančių krūtimi darbuotojų sauga ir sveikata, nustatymo ir Tarybos direktyva 76/207 dėl vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principo taikymo įsidarbinimo, profesinio mokymo, pareigų paaugstinimo ir darbo sąlygų atžvilgiu aiškintinos taip, kad jomis nedraudžiama nacionalinės teisės nuostata, kurioje numatyta, kad pagal darbo sutartį dirbančio asmens statusą turintis vaiko tėvas gali, jei pagal tokią sutartį dirbančio asmens statusą turinti motina sutinka, pasinaudoti motinystės atostogomis per laikotarpį, einantį po šešių savaičių motinai privalomo poilsio po gimdymo, išskyrus atvejus, kai gresia pavojus jos sveikatai, o pagal darbo sutartį dirbančio asmens statusą turintis vaiko tėvas negali pasinaudoti tokiomis atostogomis, kai jo vaiko motina nėra pagal darbo sutartį dirbantis asmuo ir nėra apdrausta valstybiniu socialiniu draudimu.

Kiek tai susiję su Direktyva 76/207, pabrėžtina, kad nors tokia teisės nuostata nustatomas skirtingas požiūris dėl lyties, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 2 straipsnio 1 dalį, vis dėlto ji skirta biologinei moters būklei per nėštumą ir po jo apsaugoti, todėl yra pateisinama pagal tos pačios direktyvos 2 straipsnio 3 dalį.

(žr. 60, 61, 63, 66 punktus, ir rezoliucinę dalį)